

A természet csodáit bemutató fotókiállítással nyílt meg, izgalmas programokkal várja az érdeklődőket a Biológiai Tudományok Osztályának ünnepi eseménysorozata - regisztráljon!

2.4.2026 - | Magyar Tudományos Akadémia

A biológiai tudományágak kiemelkedő eredményeit és perspektíváit bemutató tudományos konferenciával, valamint a „Natura Mirabilis” országos természetfotó-pályázat legjobb képeiből rendezett kiállítással nyílt meg a Magyar Tudományos Akadémia bicentenáriumi programsorozatának részeként az MTA VIII. Biológiai Tudományok Osztályának hónapja. Az április végéig tartó rendezvényeken szakmai tanácskozásokkal, valamint a szélesebb közönségnek szóló programokkal várják az érdeklődőket.

„A biológia különleges tudomány: egyszerre vezet el bennünket az élet legapróbb részleteihez és a legátfogóbb összefüggésekhez. Egyetlen sejt működésének megértésétől eljuthatunk az emberi viselkedés, a betegségek, az öröklődés, az ökoszisztémák, végső soron az élővilág egészének jobb megértéséig. Ebből fakadóan olyan etikai kérdéseket és ökológiai problémákat fogalmaz meg, amelyektől akár az emberiség túlélése is függhet a Földön. Talán éppen ezért képes arra is, hogy hidat képezzen múlt és jövő, alap kutatás és alkalmazás, tudomány és társadalom között”

– ezekkel a szavakkal nyitotta meg szerdán Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke a *Reflektorfényben a biológiai tudományágak kiemelkedő eredményei és perspektívái* című konferenciát, mely az MTA VIII. Biológiai Tudományok Osztálya ünnepi hónapjának nyitórendezvénye is volt egyben. Freund Tamás hangsúlyozta, hogy az immár több mint 200 éves Akadémia története mindenekelőtt annak a szellemi törekvésnek a története, hogy világosabban lássuk, értsük a természetet, benne önmagunkat, és felelősebben gondolkodjunk a jövőről. A biológia e törekvés egyik legizgalmasabb és legközvetlenebb megnyilvánulása: az élet mibenlétének, működésének, alkalmazkodóképességének és sérülékeny egyensúlyának kutatása.

„A konferencia előadásai jól érzékeltetik a magyar és a nemzetközi biológiai kutatások kiemelkedő jelentőségét, erejét: a növénybiológia szerepét a fenntarthatóságban, és közel hozzák az agyműködés kutatásának legizgalmasabb kihívásait, az mRNS-technológiák új lehetőségeit és az evolúció nagy összefüggéseit” – méltatta a tanácskozást az MTA elnöke. Mint mondta, ezekben az előadásokban nemcsak a tudományos kiválóság, hanem az a felismerés is közös, hogy

a biológia ma egyszerre alakítja az egészségről, a környezetről és saját, a világban elfoglalt helyünkről alkotott képünket.

Freund Tamás köszöntőjében kitért a konferencia záróeseményére, a „Natura Mirabilis” természetfotó-pályázat díjátadójára is: *Ez a kezdeményezés arra emlékeztet bennünket, hogy a természet megismerése nemcsak elemzés, hanem figyelem, türelem és rácsodálkozás is. A pályázatra beérkezett alkotások színvonala azt mutatja, hogy az élő természet szépsége és törékenysége ma is sokakat képes megszólítani.*

Freund Tamás köszöntője ide kattintva olvasható.

„»Natura Mirabilis« – csodálatos a természet! Ez áll a biológiai tudományok fókuszában. Az élővilág csodái mindenkit lenyűgöznek, a sejtek, a növényi és állati szervek, szervrendszerek működése, együttműködése, összhangja és az élővilág folyamatosan változó sokszínűsége, az evolúció, az adaptáció és a biológiai diverzitás mind-mind a biológiai kutatás tárgyát képezi”

– fogalmazott a neurobiológus akadémikus utalva az MTA természetfotó-pályázatának változatosságára és magas színvonalára is.

A nyitórendezvényen az előadások sorát Sabeeha Merchant, a Kaliforniai Egyetem (Berkeley) botanikusprofesszora nyitotta meg, aki az algák fotoszintetikus anyagcseréje és metalloenzimek biológiai jellegzetességeiről tartott összefoglalót.

Őt követte Buzsáki György biológus, agykutató, az MTA külső tagja, a New York-i Egyetem idegtudományi professzora *Mire emlékszem? – Emléknyomok szelekciója és rögzülése az agyban* című előadásával.

Kondorosi Éva, az MTA rendes tagja (HUN-REN Szegedi Biológiai Kutatóközpont) a növénytudomány hozzájárulását mutatta be egy fenntartható jövőhöz a szimbiotikus nitrogénkötés megértésétől a növények ellenálló képességének növelésén és a szénmegkötés fokozásán át az ökoszisztémák regenerálásának nagyon fontos kérdéséig.

Pardi Norbert biokémikus, a Pennsylvanai Egyetem vakcinakutató professzora az mRNS-vakcinák bevitelére alkalmas lipid-nanopartikulákkal kapcsolatos új eredményeiről számolt be.

A konferenciát Szathmáry Eörs, az MTA rendes tagja (Eötvös Loránd Tudományegyetem; HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont Evolúciótudományi Intézet) zárta *A nagy evolúciós átmenetek – hol tartunk most?* című előadásával.

(Cikkünk a konferencián készült videóval frissülni fog.)

Az ünnepi rendezvényt sorozat a „Natura Mirabilis” természetfotó-pályázat díjátadásával zárult.

A Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából az MTA Biológiai Tudományok Osztálya országos természetfotó-pályázatot hirdetett „Natura Mirabilis” címmel. A téma az élő természet csodája volt annak minden formájával a vírusoktól az emberig és a természeti környezetig. A Magyar Természetfotósok Szövetsége (naturArt) szakmai támogatásával három kategóriában kiírt fotópályázat zsűrije kategóriánként három helyezettet díjazott, valamint egy-egy ifjúsági díjat és egy fődíjat is kiosztott. Ez utóbbit Palcsek István *Egyenletes eloszlás* című, fentebb látható fotója érdemelte ki.

A „Natura Mirabilis” természetfotó-pályázat díjnyertes képeit bemutató részletes cikkünket ide kattintva lehet olvasni, nézegetni.

A rendezvényen készült fotóinkat ebben a Flickr-albumban lehet megtekinteni.

A biológiai osztályhónap eseményei

A biológia csodái mindenkit magukkal ragadnak: legyen szó a sejtek világának titkairól, a természeti

rendszerek lenyűgöző összhangjáról vagy az élővilág folyamatosan változó sokszínűségéről. Az MTA Biológiai Tudományok Osztálya az MTA200-rendezvények részeként 2026 áprilisában olyan programsorozatot szervez, amely a hazai biológiai kutatás sokszínűségét és nemzetközi beágyazottságát mutatja be. Az alábbi események az Akadémia 200 éves tudományos örökségét idézve arra is rámutatnak, hogy a biológiai kutatás miként járul hozzá az emberi életminőség, a fenntarthatóság és az egészség megőrzéséhez.

Az MTA VIII. Biológiai Tudományok Osztályának április havi ünnepi programjai - REGISZTRÁLJON AZ ESEMÉNYEKRE!

Natura Mirabilis - természetfotó-kiállítás

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.

A díjnyertes alkotások az aulában, a további kiválasztott fotók a III. emeleten kerülnek kiállításra.

Megnyitó: 2026. április 1., szerda 13.45 óra

Reflektorfényben a biológiai tudományágazatok kiemelkedő eredményei és perspektívái

Nyitórendezvény - Előadások és díjátadó

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Díszterem

2026. április 1., szerda 10.00 óra

Meghívó (pdf)

Neurobiológiai kutatások: felfedezésektől az idegrendszeri betegségek gyógyításáig

Szimpozium

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Nagyterem

2026. április 8., szerda 14.00 óra

Meghívó (pdf)

Jövő kutatás az orvoslásban és az élettudományokban

Szimpozium

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Nagyterem

2026. április 10., péntek 09.30 óra

Meghívó (pdf)

Tudományos és gyógyászati horizontok az összejt- és tumorsejtkutatásban

Szimpozium

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Nagyterem

2026. április 15., szerda 10.00 óra

Meghívó (pdf)

Magyar szupraindividuális biológia a XXI. század elején

Szimpózium

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Nagyterem

2026. április 17., péntek 10.00 óra

Meghívó (pdf)

Mesterséges intelligencia az élő természettudományokban: quo vadis?

Szimpózium

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Nagyterem

2026. április 22., szerda 10.00 óra

Meghívó (pdf)

Immunológia Napja 2026: Modern eljárások és terápiás perspektívák az immunológiai kutatásban

Szimpózium

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Nagyterem

2026. április 24., péntek 10.00 óra

Meghívó (pdf)

Biofizika és társadalom: biofizika az orvoslásban

Szimpózium

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Nagyterem

2026. április 28., kedd 10.00 óra

Meghívó (pdf)

Szentágothai János 50 éve lett Akadémiánk elnöke - a tudós és művész öröksége

Emlékülés és kiállítás

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Díszterem

2026. április 29., szerda 10.30 óra

Meghívó (pdf)

Honoring a Legacy in Symbiotic Nitrogen Fixation - Symposium in Memory of Ádám Kondorosi

Szimpózium

1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., Nagyterem

2026. április 30., csütörtök 9.00 óra

Meghívó (pdf)

Sokszínű tudomány

Megmutatni a tudomány változatosságát, visszatekinteni 200 év meghatározó személyeire és pillanataira, valamint ízelítőt adni a legizgalmasabb és legértékesebb új tudományos eredményekből – ez a célja a Magyar Tudományos Akadémia 11 tudományos osztálya, valamint a hazai és határon túli tudományos és kulturális szervezetek által rendezett eseménysorozatnak, amely egy-egy hónapon keresztül egy régió vagy szervezet tudományos tevékenységét, illetve az adott tudományos osztályhoz tartozó tudományterületeket helyezi a fókuszba.

A bicentenáriumi év *Sokszínű tudomány* című programsorozatában először a külföldi magyar tudományosság műhelyei mutatkoztak be májusban. Őket követte júniusban a Magyar Tudományos Akadémia tudományos osztályai közül az I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya, majd szeptemberben a XI. Fizikai Tudományok Osztálya. Októberben a II. Filozófiai és Történettudományok Osztálya által rendezett programokon várták a szakmabelieket, valamint a filozófia, a pszichológia és a történelem iránt érdeklődőket az MTA székházában. Novemberben az MTA területi bizottságai mutatkoztak be, decemberben pedig az MTA X. Földtudományok Osztálya várta változatos programokkal az érdeklődőket. A 2026-os év a III. Matematikai Tudományok Osztálya osztályhónapjával kezdődött, februárban a IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya mutatkozott be, míg a márciust az MTA IV. Agrártudományok Osztálya töltötte meg tartalommal.

Az MTA tudományos osztályainak hátralévő programsorozatai:

2026. május – MTA Könyvtár és Információs Központ
2026. június – V. Orvosi Tudományok Osztálya
2026. szeptember – VII. Kémiai Tudományok Osztálya
2026. október – VI. Műszaki Tudományok Osztálya
2026. december – Fiatal Kutatók Akadémiája

https://mta.hu/mta_hirei/biologia-osztalyhonap-megnyito-kiallitas-eloadasok-programok-115269